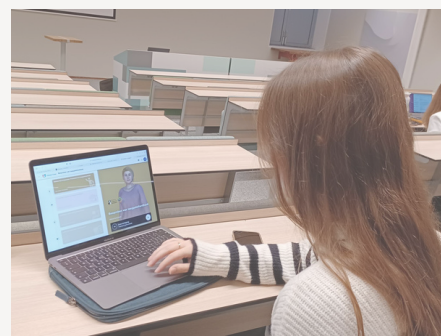

ONLINE LESMODULE OVER LAAGGELETTERDHEID BIJ PATIËNTEN MET OVERGEWICHT

Een co-creatie van:

Het project Overgewicht & Leefstijl in Zorgopleidingen wordt uitgevoerd door Alliantie Voeding in de Zorg, samen met Partnerschap Overgewicht Nederland en Hogeschool Utrecht, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

ONLINE MODULE OVER LAAGGELETTERDHEID BIJ PATIËNTEN MET OVERGEWICHT

Laaggeletterdheid is een groot probleem dat de behandeluitkomsten van overgewicht negatief beïnvloedt. In Nederland zijn 2,5 miljoen mensen laaggeletterd, maar schaamte en taboe spelen een grote rol waardoor laaggeletterden het vaak jarenlang geheim houden. Daarom is het belangrijk dat zorgprofessionals signalen herkennen en bespreken, ook bij patiënten met overgewicht. In opdracht van het project Overgewicht en Leefstijl in Zorgopleidingen ontwikkelde Stichting Lezen en Schrijven een online lesmodule voor zorgstudenten waarin theorie en simulaties elkaar afwisselen.

59 verpleegkundestudenten van Hogeschool Windesheim hebben de online lesmodule afgelopen maand getest. In dit rapport delen we de resultaten van de eerste pilot met de online lesmodule 'Bespreken van laaggeletterdheid' voor zorgstudenten.

De module start met een theoretisch deel (e-learning) waarin studenten leren over de aard en omvang van laaggeletterdheid, de relatie met gezondheid, herkennen van laaggeletterdheid en wat je kunt doen. Studenten leren vervolgens meer over de principes van eenvoudige communicatie en motiverende gespreksvoering. Met behulp van een virtuele patiënt met overgewicht en diabetes type 2 oefenen ze gesprekstechnieken (simulaties). De studenten kunnen uit verschillende opties kiezen om het gesprek in goede banen te leiden. Daarbij krijgen ze feedback op de gemaakte keuzes. Zo leren de studenten niet alleen laaggeletterdheid te herkennen (e-learning), maar ook laaggeletterdheid te bespreken (theorie en simulaties).

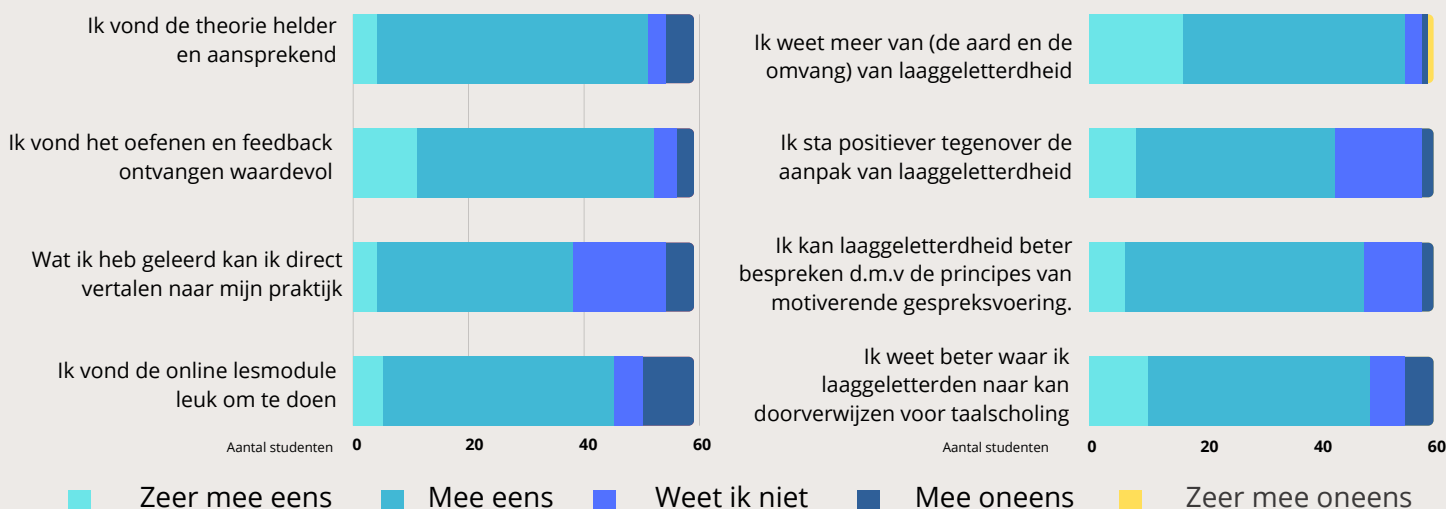
Methode

De pilot is uitgevoerd bij 59 tweedejaars studenten van de opleiding Verpleegkunde bij Hogeschool Windesheim. Na het doorlopen van de online lesmodule hebben alle studenten een vragenlijst over hun ervaring met de online lesmodule ingevuld. Het eerste deel van de vragenlijst bestond uit stellingen met een 5-punts Likertschaal (zeer mee oneens tot zeer mee eens). Per stelling werd de studenten gevraagd om aan te geven in hoeverre zij het eens zijn met de stelling. De vragenlijst eindigde met een aantal open vragen.

Resultaten

Het overgrote deel van de studenten vond de theorie helder en aansprekend (86%) en vond het waardevol om te oefenen met de verschillende antwoordopties en hier feedback op te ontvangen (88%) (figuur 1). Iets meer dan de helft van de studenten gaf aan de geleerde theorie direct te kunnen vertalen naar de praktijk (64%). Een deel gaf aan dit nog niet te weten (27%). 76% van de studenten vond het leuk om de online lesmodule te volgen.

Ook geven bijna alle studenten aan meer te weten over de aard en de omvang van laaggeletterdheid (92%) (figuur 1). Tevens hebben de studenten over het algemeen een positievere houding omtrent de aanpak van laaggeletterdheid in hun vakgebied (71%). Studenten hebben kennis opgedaan over de principes van eenvoudige communicatie (92%) en motiverende gespreksvoering (80%) en het oefenen van deze theorie met de virtuele patiënt werd enthousiast ontvangen (resp. 80% en 78%). 81% van de studenten weet beter waar zij laaggeletterden naar door kunnen verwijzen voor taalscholing.

Figuur 1. Resultaten van de vragenlijst over de online lesmodule (N=59)

Op de vraag welk onderdeel uit de lesmodule de studenten het meest aansprak kwamen verschillende antwoorden. Hieronder een greep uit de reacties:

- 'Het interactieve deel, het in gesprek gaan met de virtuele patiënt'
- 'Hoe je iemands laaggeletterdheid moet benoemen/hoe je ermee om moet gaan'
- 'Het was fijn dat je de antwoorden kon aanklikken en niet tegen je laptop moest praten om te antwoorden'
- 'De feedbackmomenten na het maken van verschillende opdrachten'

Ook vroegen we de studenten hoe we de inhoud kunnen verbeteren. Een student vertelt: 'het zou fijn zijn als je meer inzicht krijgt in je fouten, zodat je het gesprek niet opnieuw hoeft te voeren met de simulatiepatiënt'. Een aantal studenten gaf aan dat uitbreiding welkom is. Zo zouden ze graag oefenen met verschillende patiënten/casussen en nog meer antwoordmogelijkheden zien. Aan de andere kant gaven sommige studenten aan dat de online lesmodule bondiger zou kunnen en dat ze overzicht misten.

Over het algemeen waren de verpleegkundestudenten zeer tevreden over deze manier van leren. Studenten vertellen: 'De theorie was heel interessant, zo leer je meer over laaggeletterdheid. Ik wist er eerst namelijk niks van af'. 'Het oefenen met de virtuele patiënt was ook leerzaam om een voorbeeld te krijgen van hoe het in de praktijk zou kunnen gaan' 'Ik vond het erg leerzaam en goed in elkaar gezet' en 'Het is een mooie module om mensen een beter beeld te geven wat laaggeletterdheid is'.

Studenten waren gemiddeld 1 uur en 23 minuten bezig met de online lesmodule en 95% van de studenten vond dit een geschikte werkbelasting. Gemiddeld gaven de studenten de online lesmodule een 7.2.

Vervolg

De feedback van hogeschool Windesheim is gebruikt om de online lesmodule aan te passen. Onderwijsinstellingen kunnen -tegen betaling- de online lesmodule afnemen bij Dialogue Trainer. Interesse? [Kijk op onze projectpagina voor de handleiding en bestelwijze.](#)

Dankwoord

Onze dank gaat uit naar alle betrokkenen verpleegkundestudenten van Hogeschool Windesheim. Hun inbreng was toegewijd en van grote waarde. Dank ook aan de docent verpleegkunde van Windesheim voor de prettige samenwerking en het vertrouwen in deze pilot.

overgewicht & leefstijl in
Zorgopleidingen

Onderdeel van het Nationaal Preventieakkoord